

ლიტერატურული გაზეთი

№15 (295) 6 აგვისტო - 2 სექტემბერი 2021

ბამოლის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

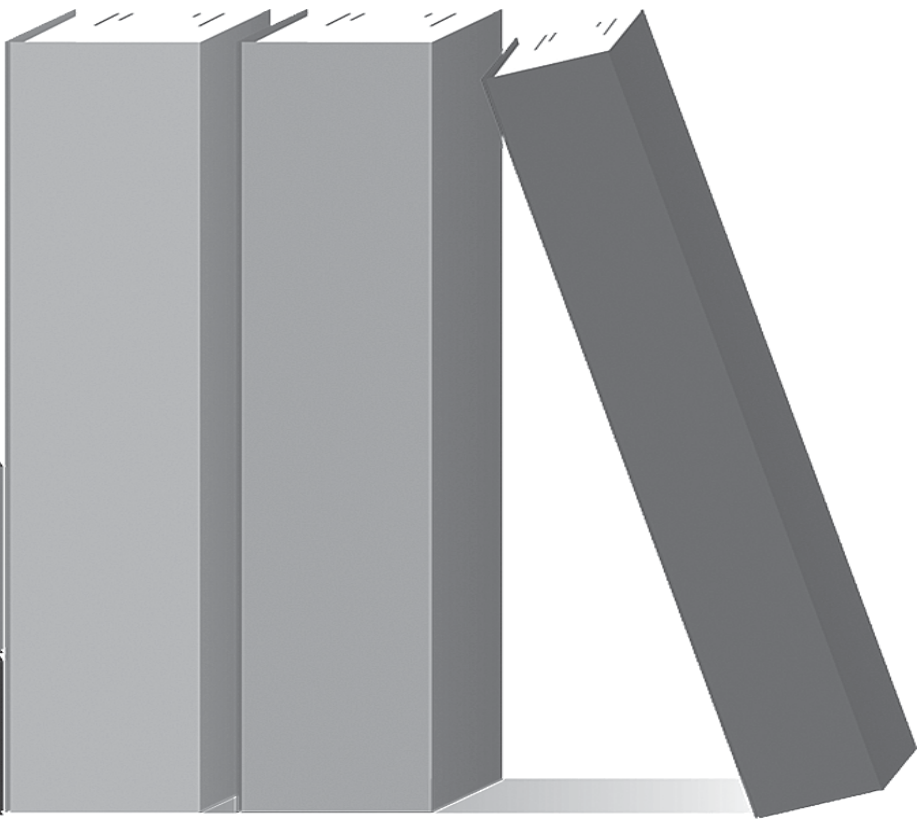
ფასი 80 თეთრი

სოფო წულაია

მეხსიარების ინტოქსიკაცია

სხვის ცხოვრებაში რომ გაიღვიძო —
შენ, სოფო წულაია,
დაბადებულმა 1985 წლის 11 მაისს, სოხუმში,
არც ისე მაღალმა, არც ისე გამხდარმა, არც ისე ქერამ...
შენივე სხეულით...
დილით გაიღვიძო, თვალები გაახილო და ჭალი არ გეცნოს;
გვერდზე გაიხედო და კედელი არ გეცნოს,
ხელზე დაიხედო და ბეჭედი არ გეცნოს,
მარცხნივ გაიხედო და კაცი არ გეცნოს...
და გითხრან, რომ ხარ ვინმე ეკა აბულაძე,
თამარ ლომიძე, ან სონია ქართველიშვილი,
დაბადებული 1980 წლის 11 მაისს, თბილისში.
ქალაქს, სადაც ახლა ხარ, ერქვას ლეგნიცა,
სადაც უკვე მეთუე წელია, ცხოვრობ
და ისე აგნებ ყველა ქუჩას, შეგრძნება — ნეტა, სად ვარ? — არასდროს გტოვებს.
შენი ქმარი კი იყოს ვინმე გამხდარი მხატვარი ექსპრესიული ხელებით,
რომელიც სულ შენს პორტრეტებს ხატავს
და პორტრეტებზე აღბეჭდილი არც ერთი ქალი
ოდნავაც არ გგავს და თან არც ერთი ქალი ერთმანეთს არ ჰგავს;
და ატარებ უცხო ქალაქის ქუჩებში მის ნაჩუქარ ავტომობილს
და გრძნობ, რომ მანქანის ტარება არ იცი და მაინც ატარებ
და ათვალეირებ ფოტოალბომებს,
რომლებიც სახსება შენი და შენი პორტრეტების ციკლის შემქმნელის ფოტოებით —
პარიზი, ვენა, ბერლინი, ვარშავა, კიევი, ბრიუსელი...
მიგინერია გაკრული ხელით, რომელიც ოდნავაც არ ჰგავს შენს ხელწერას
და ვერ იხსენებ ვერც ერთ მოგზაურობას,
ვერც პირველ შეხვედრას,
ვერც დიდ თუ პატარა სიყვარულს თქვენ შორის
და ფიქრობ: — ეს კაცი თუ მართლა ჩემი ქმარია,
ეს კაცი თუ მართლა ჩემია...
ის ზედაც არ გიყურებს, ზის და გხატავს
თავისი ექსპრესიული ხელებით და ხედავ,
რომ ქალი, რომელსაც ხატავს, ოდნავაც არ გგავს...
დგახარ მეცხრე სართულის აივანზე,
თვალეებს გოთიკური ტაძრის შპილის დეკორზე აშტერებ
და შენი კორპუსის მეშვიდე სართულის აივნიდან დანახული თბილისის ხედი გენატრება.
— თბილისში ყოფილხარ? — ეკითხები შენი პორტრეტების მხატვარს,
ის კი ზის და ხატავს და ხატავს
და ამ დროს თქვენს გემოვნებით მოწყობილ ოთახს ბუს კივილი შეაზანზარებს
და ორღანის ხმა შეძრავს.
— სულ მე რატომ მხატავ? — ეკითხები და გპასუხობს:
— იმიტომ, რომ მიყვარხარ —
და გახსენდება ის, ვინც გიყვარდა და ფიქრობ:
— სად უნდა იყოს? — და მონატრება სულს გიბერავს გარუჯულ სახეზე
და ჭორფლები ჯანყდებიან და გახსენდება, ერთხელ როგორ გითხრა:
— სახეზე ჭორფლების აყვავება ბედნიერების ნიშანია,
მიყვარს შენი ჭორფლები...
და გრძნობ მის შეხებას მთელი სხეულით
და ტირი, რომ სხვის ცხოვრებაში გაიღვიძე
და გძულს ყველა კაბა, რომელიც შენი არ არის
და ყველა კაცი, რომელიც შენი არ არის
და ყველა სახლი, რომელიც შენი არ არის
და ყველა შენი პორტრეტი, რომელშიც შენ შენ არ ხარ
და აივანზე დგახარ, ოდნავ გამობერილ მუცელს ეფერები,
თან ფიქრობ: — ჯერ ამ ბავშვს გავაჩენ, მერე მაჯაზე ვიკებენ,
ძილსაც ვუკებენ,
თუ არ გამეღვიძა, კიდევ ვიკებენ,
მილიონჯერ ვიკებენ
და აუცილებლად გამეღვიძება...

IV-V

დაკარგული ლექსის ძიებაში

სამი დღეა, ვეძებ ლექსს, რომელიც სამთვინი პაუზის მერე ძლივს დაგნერე და რომელიც ასე იწყებოდა:
„მინდა სახლი, რომელშიც ცხოვრობ, წნელის ღობით შემოგისაზღვრო“ ...
მერე არ მახსოვს...

შემთხვევით წამეშალა და ველარ აღდგა,
მას მერე სულ ვიხსენებ, როგორი იყო, რაზე იყო,
ან რას ვამბობდი შენზე და ჩემზე...
შენზეც და ჩემზეც მანამდეც ბევრჯერ დამინერია,
წაშლილ ლექსზე კი არასოდეს —
ეს პირველია და, მგონია, რომ უკანასკნელიც.
უცნაურია წაშლილ ლექსზე ლექსის დანერა —
სისულელეა, მაგრამ მაინც ვნერ,
იმ იმედით, რომ, იქნებ, ტკივილი ოდნავ განელდეს —
მისი პოემის სურვილმა კი ცოტათი მაინც გადამიაროს.
ასი წელია, არაფერი აღარ მტკენია:
ასი წელია, ომის მიმართაც გულგრილი გავხდი...
და ამის ფონზე ისე მიკვირს, გამალებით რომ დავეძებ ნაწერს,
რომელიც მალე, ალბათ,

ოდნავაც ვერ მოერგება ჩემს ცხოვრებას, ფიქრებს და განცდებს...
მახსოვს, იმ ლექსში ასე ვწერდი:
„მინდა მჯეროდეს, რომ ყველა კაკუნი და ხმაური ჩემს რკინის კარებზე შენ ხარ,
მინდა, ჩვენი მაჯები ცისარტყელით ერთმანეთზე გადავინაცხო
და ვიყოთ ერთად, სანამ შევძლებთ, სანამ გავუძლებთ“...
იშვიათად ვწერ ასეთ ლექსებს — არაცნობიერი ფსიქიკიდან ამოზრდილს,
— ყველანაირ ლოგიკასა და სათქმელს მოკლებულს, კონსტრუქციულს...
აი, ისეთს, სიტყვები რომ გენვევიან, შენ კი კარს უღებ,
ადგილს უთმობ შენს სივრცეში, მერე კი გიკვირს:
აქ როგორ გაჩნდა? — ეკითხები საკუთარ წარსულს;
იშვიათად მახსენდება შენზე ფიქრის დროს ცისარტყელაც და სიყვარულიც,
აი, მაშინ კი გამახსენდა...

ახლაც ვცდილობ შენზე დანერას
და მარტო ისღა მაგონდება, როგორ არ გიყვარს
დაბრუნებული პომიდვრის გემო ცხელ სადილში
და უცხო ხალხთან ურთიერთობა.
და გერიდება, აღიარო, რომ ეჭვიანობ, თან გგონია, რომ სხვაში გაცვლი...
თუმცა რაღა დროს ჩვენი სხეულებთან წასვლებია —

საამისოდ ხომ უკვე ძალიან გავიზარდეთ,
გამოვზრდმედეთ ერთმანეთი და კარგად ვიცით, აღარავის აღარ ვჭირდებით
ჩვენი ტრავმებით, კომპლექსებით, მარტოობით,
ფრთხილდაცხრილული, ტალახიანი, ბლანტი წარსულით,
ნალურსმნევი რომ დაგვიტოვა ჩამქრალ თვალებში...
ჩვენ აღარავის აღარ ვჭირდებით,
შენ კი დგახარ და ეჭვიანობ...

მეც მიხარია, რომ გგონია, შენ გარდა კიდევ შეიძლება, ვინმეს მოვინდებ...
იმ ლექსში კიდევ იცი, რა იყო? — ველარ ვიხსენებ...
აღდგენის შანსიც არ არსებობს, როგორც ამისხსენს.
იმ ლექსში მოვკვდით ისეთები, იქ რომ ვიყავით;
იმ ლექსში ვწერდი, რომ ისედაც მჯერა ზღაპრების,
რომლებიც შევთხზე შენზე და ჩემზე,
რომ მთავარია, შენ დაიჯერო, არ დაგეზაროს...
კიდევ ვამბობდი, რომ საჩეჩელით დავჩეჩავ ღრუბლებს
და თითისტარზე დავართავ ძაფებს,
რომელიც შენგან გამოსვლაში დამეხმარება...
ახლა მგონია, იმ ლექსს ჰქონდა მოხალული ყავის მარცვლებს
და ნაძვის ძირში ამოზრდილი იის სურნელი.
მგონი, იმ ლექსში მართლა მიყვარდი...
აღბათ, ამიტომ დამენანა მისი დაკარგვა,
აღბათ, ამიტომ არ ვკარგავ იმედს, რომ ოდესმე სადმე ვიპოვი,
ან სრულყოფილად გავიხსენებ დაკარგულ სიტყვებს,
სიყვარული კი მკვდრეთით აღდგება და კვლავ გიპოვი.

სიყვარულის დაკონსტრუქცია

17.07.2017.
პატარა სკვერი, ღამე, სიბნელე, ხვატი, მტერის ბორგვა...
ხის სკამზე ღლებდა ჩემი სხეული, როგორც ყინული —
შუშის ბოთლში გამომწყვდეული,
ახილი თავი ქაფის ბუმტუკებს აფრქვევს და ფანტავს,
ერთ სივრცეს ვტკეპნი, ადგილიდან დაძვრას ვერ ვებდავ...
ხავსი ედებათ უცნაურ სიზმრებს, ყოველ ჯერზე რომ შენ გხედავდნენ,
უფრო სწორად — მარტო შენ გცნობდნენ
და შენ გარდა ვერავის ვერ იმახსოვრებდნენ...
რაც შენ ნახვედი, ავალაგე ჩემი სხეული, დავანანევერე
და ზურგჩანთაში ჩაგილაგე, ზუსტად ისე, როგორც ნივთები —
მათ გარეშე რომ არ გინდოდა არსად წასვლა, მითუმეტეს,
შენს მორეულ მარტოობაში და უთავბოლო, უსასრულო ისტორიებში...
ჩემი თმა შენი ჯაგრისია,
თითები — რკინის სავარცხლები,
თვალეები — სარკე
და როცა მასში ჩაიხედავ, მე დამინახავ.
სხვაგან არსად ვარ, არსად დავრჩი —
ჯერ დავიშალე, გავიფანტე, მერე ჰაერში გავუჩინარდი,
ცამ შემისრუტა, როგორც წვიმა...
ხელის გულეები ქოლგებია — ასე რომ გძულდა,
მაგრამ მაინც რომ ყველგან დაგკონდა
და ახლა, როცა ლონდონის წვიმა ჯიუტად ცდილობს
შეაღწიოს შენს მშვიდ ფიქრებში და სურვილებში,
თავზე მიხურავ, მე კი ვცდილობ, მთელი ძალით ავისხლიტო ყოველი წვეთი
და ნანწყვეტ-ნანწყვეტ გადავყლაპო, როგორც ტკივილი —
შენი წასვლით გამონწყვეული.
— მალე მოვალ, — მეუბნები, თან თვალს ადევნებ,
როგორ ვცდილობ, ჩაგიღვარო ზურგჩანთაში ჩემი ღმილი
— გამოიყენებ, როგორც ნილაბს, როცა ვინმეს გულის მოგება გაგიჭირდება;
მე გასწავლე ეს გაღიმება, უფრო სწორად, მისი მორგება...
დაგიკეცე და ჩაგილაგე სხეულის სითბო,
მარტო შენი შეხებისას რომ მოდიოდა,
მერე მტოვებდა...
სწორედ მისმა თბილმა ბუნებამ გაგაძლებინა
უცხო ქვეყნის უჩვეულო, მღრღნელ სიცივეში...
— ეს რაღად მინდა? — მკითხე მაშინ ოდნავ შემკრთალმა
და უჩვეულოდ გაკვირვებულმა,
მე კი გითხარი: — იქ ხომ ცივა?...
— ვიყიდი რამეს — მიპასუხე,
ამოალაგე იმ გზებთან ერთად, შენთან რომ ფიქრით მიმაჯაჭვა
და თან მითხარი: — აღარ არის ამის ადგილი...
მე კი ჩუმად ისევ ჩაგიდე...
გადავანყვე ჩემი თავი შენს ზურგჩანთაში
და აგკიდე, როგორც კუზი მდინარით და ტალახით სავსე,
გამომხედე, გამიღიმე, გაგიღიმე და ნახვედი...
მერე არ ვიცი, რა როგორ იყო, როდის რა მოხდა...
რაც შენ ნახვედი, დემენცია შემომეჩვია
და შენს გარდა არავინ მახსოვს —
საკუთარი სხეულიც კი გადამაგინყდა.
კიდევ მახსოვს ეს თარიღი
— 17.07.2017 —
ღამე, სკვერი, ხის გრძელი სკამი
და სურვილი, რომ ჩემი თავი შენს სხეულში გადამენყო, იქ შემენახა.
და ფიქრები:
— იქნებ, რამეში გამოადგეს,
იქნებ, უშველოს,
იქნებ, როგორღაც ამოუვსოს მარტოობა ჩემმა იქ ყოფნამ,
იქნებ, როგორღაც დავეხმარო ჩემი სიკვდილით...

ზღაპარი ღიღბისთვის, ანუ აზგაპი პიტარ პანზი

— მომავალ გაზაფხულამდე ხომ არ დაგავინყვებები? — გკითხე.
კარგად მახსოვდა, ყველაფერი რომ ელვის სისწრაფით გავინყვებდა.
შენ კი, თითქოს, ვერც მიხვდი, ეს რატომ გკითხე,
უკნიდან მომეპარე და ზურგზე ერთი მუჭა ბრჭყვიალა მტკერი მომაყარე.
ვიგრძენი, მიწიდან თანდათან როგორ ავინიე.
პატარა სახლი, სხეულზე გარედან რომ შემომამენეს,
ჯერ ოთხ ნაწილად გაიხლიჩა, მერე დაიმსხვრა.
ბუდეჩამოშლილ მერცხლის მსგავსად, ფრთხილად აფრინდი ნანგრევებიდან
და ჩემს პირქუშ, უსახურ და ცრემლიან ქალაქს შენთან ერთად გადავუფრინე...
მთის მწვერვალები ფეხის გულეებს მიკანრავდა,
ვარსკვლავების მტკერი თვალეებს მივსებდა,
ხმელეთზე ალაგ-ალაგ დაღვრილ ზღვებსა და ოკეანებს თმებით ვაშრობდი...
თევზების ტბების და თოლის მდინარეების გადაფრენის შემდეგ
უნაპირო დარდის კუნძულს მივადექით და შენ მითხარი:
— მინდა, აქ იყო, ჩემთან იყო, ჩემს სამშობლოში
და დამარწო მაშინ, როცა სიკვდილს ვინატრებ
და თუკი ასე მოიქცევი, აუცილებლად გადავრჩები, ანუ ვიცოცხლებ... —
ხეებს ტოტები დავამტვრიე, სარწვეველა გამოვწანი, შიგ ჩაგანვინე,
პირში რკოსგან გამოთლილი მატყუარა ჩაგჩარე,
გაუჩერებლად გაღვიძებდი — გამოფხიზლებას გაიძულე...
— თვალეები უნდა გავახილოთ — ბოლო ხმაზე გიყვიროდი,
— თვალეები უნდა გავახილოთ,
თვალეები უნდა გავახილოთ, თორემ მოვკვდებით...
— თვალი არ უნდა გაახილო,
თვალი არ უნდა გაახილო, თორემ გავექრებით,
ანუ ერთად აღარასდროს აღარ ვიქნებით —
— სახეში, თითქოს, მუშტებს მიშენდა შენი ღრიალი.
სულ ერთად ყოფნამ ერთმანეთზე მიგვაჯაჭვა,
ჩემმა სხეულმა ჩაიგუბა შენი სხეული,
დარდიც, თითქოს, მაშინათვე სადღაც გაქარვდა...
ფოთლებისგან მოქსოვილ კაბას კიდები შემოაცვდა,
დაიძენდა, დაიბურკლა, დაპატარავდა,

ჩვენს მარტოობას საყრდენები გამოეცალა და მდინარეში ჩაყირავდა — ზვიგენებმა და ნიანგებმა დაინაწილეს — მისი ქონით ამოიყორეს ისედაც კარგად გაბერილი, სქელი მუცლები... მერე თვალები გავახილეთ, ძილი დავეკეცე და სანოლის ქვეშ შევაცურეთ, შენთან გაფრენა გადავწყვიტე, ფანჯარას ვეცი, ჯერ ფეხები გამოვალაგე, მერე ხელები და ვერ ავფრინდი... ერთი კითხვა მაქვს: ფრთების გაშლა რატომ მასწავლეთ — ხომ იცოდით, რომ მალე უნდა დამვიწყებოდა?... არ იცოდით? — ამას ვერაფრით დავიჯერებ!.. ახლა მხოლოდ მაშინ მახსოვხარ, როცა ჩემს შვილს დაძინების წინ ჩუმად ვუყვები უცნაურ ამბავს შენზე და ჩემზე, ანუ იმ ბიჭზე, გაზრდაზე რომ ერთხელაც კი არ უფიქრია და ათზე მეტი გაზაფხული გამოტოვა, სანამ ჩემამდე მოაღწევდა. და როცა ათი გაზაფხულის მერე მომადგა, ველარც კი მიცნო, იმიტომ, რომ თვალებით ტკივილს, გულში კი ჩემს შვილს ვატარებდი. ან როგორ უნდა გავყოლოდი, როცა ვიცოდი, რომ ველარასდროს გავფრინდებოდი?... განა იმიტომ, რომ არ მინდოდა, უბრალოდ, ფეხზე ჩემი ცხოვრება გამომენასკვა, არტახებად სახლის კედლები შემომიშენდა, ფრენაც არ მახსოვს, ვზივარ და ვარწვევ შვილს — ანუ იმას, ვისთვისაც ვცოცხლობ, შვილს, რომლის გამოც დამავინწყდა, როგორ მიყვარდი, როგორ გელოდი და ყოველ ღამე ჩემს ფანჯარას ღიას ვტოვებდი, იმ იმედით, რომ აუცილებლად დაბრუნდებოდი, მაგრამ ეს 10 გაზაფხული ისე გაფრინდა, ერთხელაც კი არ გაგხსენებია, რომ ვარსებობდი... და რომ დაბრუნდი, ისე მითხარი, მომენატრეო, თითქოს, ეს წლები არც კი ყოფილა, თითქოს, მთელი ეს უშენო დრო მარტო მე: ვიცხოვრე, ვისუნთქე, მეტკინა, გელოდე, მენატრებოდი... შენ კი გეძინა, ისე გეძინა, როგორც ახლა ჩემს შვილს სძინავს — შენზე შეთხზული ნარბეჟკოული და დამტკნარი ძველი ზღაპრის მემილიონედ მოსმენის შემდეგ... როგორც მითხრა, სანამ ძილში საბოლოოდ გადაეშვება, გულში შენს სახელს იმეორებს და ეს ძახილი მხოლოდ შენ გესმის — მე კი, რატომღაც, გულში ნათქვამი სიტყვების კითხვა, დიდი ხანია, გადავავინწყდა.

ხელოვნური სუნთქვის აპარატი

უკან ვიტოვებ ჩვენს სიყვარულს და სამშობლოს — ერთადერთს, ვისაც გული ჩაწყდა ჩემი სიკვდილით, რადგან წასვლის წინ ხელი შევახე კალთის კიდეზე იმ ბიბლიური სისხლმდინარე დედაკაცივით და მადლის ნაცვლად ჩემმა სხეულმა გამოამსხვრია მისი სხეული; და ჩვენს შვილს — ასე რომ ველოდით, მაგრამ ჩემ ნაცვლად მზემ იტვირთა მისი გაჩენა და ჩვენს იმ ზამთარს, ერთმანეთს რომ გადავეყარეთ აღმართ-დაღმართით გადახორკლილ უსიერ ტყეში და მარადიულ ზაფხულამდე გადავინახეთ: ერთმანეთის ხმა, თვალების სითბო, ოცნების ნეშტი; და სიხარულს — თქვენი პოვნით გამოწვეულს, ყოველ ჯერზე სარკოფაგიდან ამოხეთქვას და გადარჩენას რომ მოითხოვდა ჩემგან და ახლა, როცა აღარ ვარ უკვე თქვენ გვერდით, იმაზე ბევრად დიდები ვჩანვართ, ვიდრე სამყარო, სადაც ერთმანეთს გადავანწყდით და ლაყურებით ღრმად შევისრუტეთ ერთმანეთის კანი და ფერფლი და გადავთქვირდით, გადავსუყვდით, გადავმლაშდით ერთმანეთით და დაპატარავდა სამივესთვის სამყარო ვრცელი; ერთ-ერთი უნდა წასულიყო, რომ დარჩენილ ორს ლაღად ესუნთქა — ფილტვები კარგად გამოედლო გამოწაბოლქვში ამოგანგაღული, ქალაქის ჭუჭყში ამოვლებული, უჰაერობით გაჟღენთილი ტყეისფერი, ბლანტი ჰაერით... და მე ნავედი... დაგიტოვე წარსულის გემო და ფერი ჩვენი იასამნის — ერთად რომ დავრგეთ ჩვენს ეზოში, მან კი ვერც ერთხელ ვერ გაიხარა, ჩვენ კი, რატომღაც, ზედ ვყვებოდით — ისე ვცდილობდით მის გადარჩენას, როგორც სიცოცხლეს ჩვენი შვილის, ძლივს რომ სუნთქავდა და მაშინ ერთად მოვიფიქრეთ, რომ ჩვენ მაგივრად მას ესუნთქა და გვითხრეს: — ერთიც საკმარისია! და შენ ჩაფიქრდი, მე კი დაგტოვეთ და ახლაც მჯერა: ჩემზე მეტად შენ დასჭირდები: შენი ხელები ჩემს ხელებზე ბევრად მყარია, შენი მიზნები ჩემს მიზნებზე ბევრად შემტევი, შენ გზებზე ბევრად უკეთ გაივლის, ჩემზე კი კვალი აერევა, მოსრიადდება და ვერ ვუშველი, ამიტომაც შენ გჩუქნი სუნთქვას — ყველაზე ძვირფასს, თქვენს მერე რაც მაქვს, ჩემი ჰაერი მას ასე უფრო გამოადგება.

„სად არიან შვილები?..“ შვილები უნდა გადარჩნენ!

ამინდია ისეთი — ისეთი წვიმებია, ბესიკ ხარანაულზე წერა თუ არა, ფიქრი მაინც მოგინდება. რამდენიმე დღის წინ საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სკამის საზურგეზე კალმით მინერული ასეთი რამ ვნახე:

ტელეფონის ნომერი, ქვემოთ — „დამირეკეთ, ბარბარე“. იმ წამსვე ციციქნა ისტორია შევთხზე — პატარა გოგონა, რომელიც იმდენად მარტოა, მზადაა, უცნობებსაც კი საათობით ელაპარაკოს, სწორედ იმ უფროსებს, რომლებსაც ეგონებათ, რომ მარტო სექსი უნდა, ადგებიან და ათასი საზიზღარი სურვილით შეპყრობილები, სათითაოდ დაურეკავენ. ხო, წინ დიდი იმედგაცრუება ელის, მაგრამ არა უშავს, სამაგიეროდ, ეცოდინება, ასეთ დროს ადამიანების იმედი რომ არ უნდა ჰქონდეს... გამახსენდა, ზოგჯერ როგორ არ ვპასუხობ ძალიან ახლობლების ზარებს, როგორ შემოსაზღვრა სამყარო მხოლოდ ჩემი შვილით — მის გარდა ვერავის და ვერაფერს აღვიქვამ, თითქოს, მშობლებიც, და-ძმაც, მეგობრებიც... მხოლოდ წინა ცხოვრებაში მყავდა, ახლა კი ჩემს ფიქრებში მარტო შვილია ჩაგუნებული... — დღეს ქათმის ღვიძლი უნდა შევუწნავ, ხვალ კი პაშტეტს გაუჟკეთებ — ვახსენებ საკუთარ თავს; კიდევ ერთი ჩხვლეტისთვის ვერ ვიმეტებ და ფოტოს ვუღებ — სურათზე თვალბეჭა ისევე ისე თუ გაანათა, როგორც ადრე, ნიშნავს: სისხლში ჰემოგლობინის დონე ჯერ ისევე დაბალია. — პირბადეზე ღიმილი ამოქარგეთ, აგრძობინეთ გარშემომყოფებს თქვენი კეთილგანწყობა — წერს თავის ბლოგში სიუზან ბაბელი — თანამედროვეობის ერთ-ერთი გლამურული ფსიქოლოგი. — ნეტა, ჩემნაირ სოციალურებზე რას ფიქრობს? — ვფიქრობ, შავ პირბადეში ცხვირ-პირს ვრგავ და ყველა ნაცნობს თუ უცნობს საგულდაგულოდ ვემალევი. ამინდი კი ზუსტად ისეთია, ბესიკ ხარანაულზე წერას თუ არა, ცოტა ხნით ფიქრს მაინც რომ მოგანდომებს. მაგიდაზე საყვარელი პოეტის ახალი კრებულია — ჯერ არც კი გადამიშლია. სიკვდილის შიში თუ დაგძლიე, რამეს აუცილებლად დავნერ — ნიგნზე თუ ვერა, სიკვდილსა და სიცოცხლეზე მაინც. ისიც კარგად ვიცი, ჯერ სიკვდილის უფლება რომ არ მაქვს — სისხლნაკლები ბავშვის ჯანსაღ კვებაზე ჩემ გარდა ვერავინ იზრუნებს, ბავშვი კი აუცილებლად უნდა გადარჩეს, მერე კი, როცა გადარჩება, არასდროს უნდა შეანუხოს მარტოობის შიშმა, მასთან არასდროს არ უნდა გამოჩნდნენ საზიზღარი სურვილებით შეპყრობილი უფროსები, რატომ? უკვე ვთქვი რატომაც — იმიტომ, რომ უნდა გადარჩეს!!!

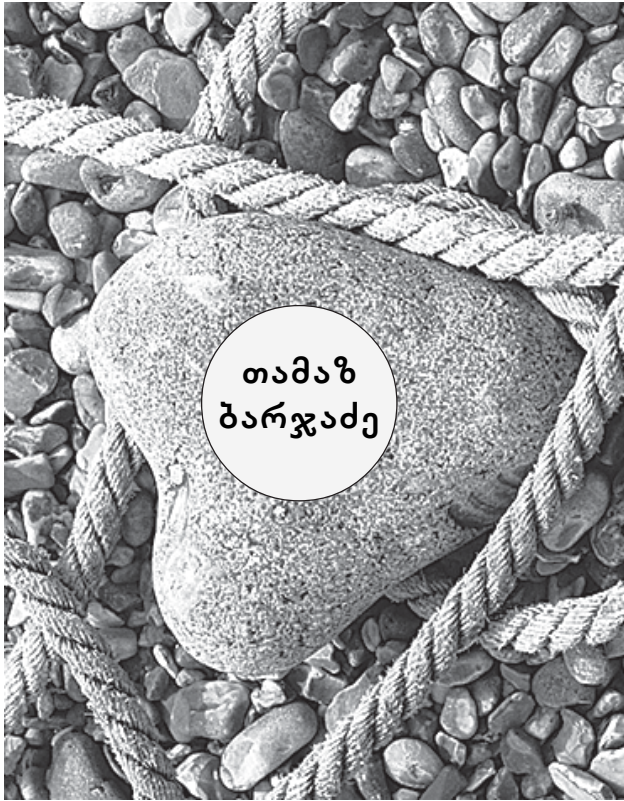
26 მაისი

ეს შენი სამშობლოა, შვილო! არ გეგონოს, რომ ის მხოლოდ ფერად-ფერად ბუმბუტებში ჩატუმბული სუფთა ჰაერია, ფეხი არ ჰკრა იმის იმედით, რომ მსუბუქია და არ ეტკინება, არც არაფერი დაუშავდება, უბრალოდ ცაში აფრინდება და დედამიწას გადაუფრენს... წარმოიდგინე, რომ შენს სამშობლოს ზედაპირზე ზღარბის ქაცვები ამოზრდია, ამიტომ იმ წამსვე, როგორც კი ნიხლს ჰკრავ, სხეულში მძაფრი ჩხვლეტის გემო ჩაგელვინდება... არ ჰკრა ნიხლი შენს სამშობლოს — მარტო ტკივილის შიშით კი არა, უბრალოდ არ ჰკრა მანამ, სანამ არ მიხვდები, რატომ არ უნდა ურტყა ნიხლი შენს სამშობლოს... მე ჩემი ქვეყნის ხმამალალ და პათეტიკურ სიყვარულს მასწავლიდნენ. თითქმის შენზელას, ხმაურთან ოჯახურ თავყრილობებზე, მაღალ სკამზე მაყენებდნენ და მამაჩემის ავტობიანის მეგობრებისთვის ბოლო ხმაზე გავყვიროდი: — მთანმინდაზე გადმოდექი, გევედრები, ქართველები შეარბე, მერაბ! — ისინიც ტაშს მიკრავდნენ, მუბლზე მკოცნიდნენ, ფულს მჩუქნიდნენ, უხაროდათ, რომ ასეთი რიხით გამომდიოდა მათი სამშობლოს სიყვარული, სამშობლოსი, რომელსაც, ალბათ, უმისამართოდ გასროლილი ყოველი ტყვიით ჩემი და ჩემი თაობის ხათრით გულით იცავდნენ, ჩვენ კი თავს მაინც დაუცველებად ვგრძობდით... და მწყინდა, რომ იმათ, ვისიც ასე მჯეროდა, ვერ მოახერხეს ჩვენი დაცვა... იცი, მათ მიმართ თანაგრძნობა როდის გამიჩნდა? როცა ვნახე, რომ მათი ტანჯვით და ლალატით გადაღლილ ხელებს ძალა არ დარჩათ მტრისთვის თოფის დასამიზნებლად... მაშინ მივხვდი, რომ უკვე ჩემი დასაცავი გახდა სამშობლო... შვილო, მე შენთვის ხმამალალი, მყვირალა ლექსები არასოდეს მისწავლებია — ახლა ხომ ტრენდული კუთხეში დგომა და ჩურჩული, ან სულაც დუმლია. გულით არ მინდა, ლექსებს ხმამალლა კითხულობდე, მაგრამ ასევე გულით მინდა, იცოდე, რომ ეს შენი მოხუცი სამშობლოა და მას ნიხლი არ უნდა ჰკრა... თუკი ჩანისხლავ, მის ტანჯულ მინას ძირში დაჭრილი კიდურებიდან მაშინვე სისხლი გადმოსკდება და სიცოცხლისგან დაიკლება, საფლავებში კი ჩვენი ჯვარცმული ნინაპრების დაშლილი ძვლები აყვფდებიან... იმ ნინაპრების, ჩვენზე მეტად რომ სწამდათ ღმერთის და ჩვენი დიდი და კაშკაშა მომავლისათვის სიცოცხლესაც კი დაუფიქრებლად იმეტებდნენ. ეს შენი ტყვიებით დასეტყვილი სამშობლოა, შვილო, ჩემი სამშობლო, რომელიც არ ვიცი, ხმადაბლა და უანგაროდ როგორ მიყვარდეს, შენც შეგაყვარო, ამიტომ მხოლოდ მინდა, იცოდე, რომ ეს შენი ჯვარცმული სამშობლოა, სამშობლო, რომელიც დედაშენია — ანუ ის მე ვარ. უფრო მარტივად არც კი ვიცი, როგორ ავიხსნა, იქნებ, არც ღირდეს და ოდესმე შენითაც — ჩემი კარნახის და ჩაძახების გარეშეც — მიხვდე, რომ ეს შენი ჭირგამოვლილი სამშობლოა, სისხლისფერი მანტია რომ მოუხურავს — ასე ცდილობს ბებერი ძვლების გამკვრივებას, ფეხზე დადგომას და ეს სამშობლო ხმამალლაც და ხმადაბლაც ერთნაირად ძლიერად — ტირილამდე, ზოგჯერ სიკვდილამდეც კი უნდა გიყვარდეს... უნდა გიყვარდეს მამინაც კი, როცა იცი, რომ ვერაფერს მოგცემს შენი დიდი და უანგარო სიყვარულის სანაცვლოდ.

თამაზ
ბარჯაძე

ელვის ქაზით

ელვის ძაფით ვიჭერ ლამეს,
უძიროს და კრიალას...
ჯოხის ცხენით ვიჭენავე,
პაპის ცხენით კი არა.

დავემალე სავსე მთვარეს,
ვარსკვლავებმა — გხედავთო!
ეს რა წლები მომატარეს,
შეგვარიგეს მე და დრო!

მზე ამოდის მგლოვიარე,
ცრემლის ძაფით ვიჭერ დღეს...
რა სამოთხე მოვიარე —
ფიქრით გული ვიჯერე!

სოფელი, გავშვოვა

აიმღვრა სუნთქვა ფიქრით ამოთი,
ვინყებდი ლილინს და მომერიდა...
როდესაც მამის ოხვრა ამოდის
გაუქმებული ბუხრის ყელიდან.

როცა ბავშვობის მელნისფერ ბილიკს
მიერეკება იელთა ჯოგი...
თითქოს ჩიტებსაც შეუკრავთ პირი —
ცარიელია სარეცხის თოკი.

შალის ფარდებით განყობილ სცენას,
ჩვენს ნამოქორჩილ, თამამ სიმორცხვეს,
თვალეებში ჭინკებს, ხელეზე მელანს
ხომ ერქვა სოფლის დიდი სიცოცხლე!

მიზეზი იყო მინდორიც, სოკოც,
ჩუმად სიგარეტს რომ ვენეოდით...
მაგარი ბიჭი იყავი, გოგოს
ველოსიპედით თუ ენვეოდი,

ანდა გაგქონდა ტოლებთან გოლი
და ხელი ცაზე გეკიდა მაშინ,
როს ტაშს გიკრავდა ფარული თრთოლვით,
თვალს და ხელს შუა გაზრდილი ბავშვი.

მაშინ სამყაროს სხვა ზეცა ეკრა,
მაშინ ნისლებიც რძეს ინველიდა...
ვუმზერ კუთხეში ჟანგიან ერქვანს
და დარდი ბოლავს ბუხრის ყელიდან...

მატარებელი

მატარებელი მისდევს ლიანდაგს,
ქართლის მინდვრები სიჩუმეს ამკობს
და ვმგზავრობ ისეთ ადამიანთან,
სუნთქვას ვგრძნობ ათი სიცოცხლის სამყოფს...

და სანამ ღამე დაუშვებს ფარდას,
ყაყაჩოები მზერას კოცნიდნენ...
ჩვენ ვლოცულობდით ბუნების ხატთან
და გვპასუხობდა ზეცა ლოცვითვე.

ველარ ნახავთ

ველარ ნახავთ აკვნის ბიჭებს,
აკვნის მთვარე-გოგონებს...
თითქოს გუშინ გაუვლიათ
ხაზარებს და მონგოლებს...

გულს ჰოულობს მედიანა
მზისგან სხივად დახლილი
და ვმუნჯდები სევდიანი,
მიტოვებულ სახლივით...

ზღვა და ტალღა

კრამიტებით ელაგა ტალღა
ზღვაზე, რომელიც დღევას ცდილობდა
და ჩამავალი მზის თბილი დაღლა
იღვენთებოდა ლურჯი ტილოდან...

და სანამ მარტის ქარი აბია,
მთების გულიდან ნისლი ამოდის...
„ოჰ, სიყვარული ზღვების ქაფია“,
მასხენდებოდი... ვნუხდი... ვხარობდი...

დაღლილი ქარი ჰგავდა ნანამებს,
ანდა მილეულს მიმე ლოდინით
და ზღვა-ტალღების თბილი საძვალე,
თეთრ თოლიების ამოკორტინილი

მღეროდა მშვიდი გულის სიღრმიდან,
თუ აძინებდა მარტის ალქაჯებს...
ოჰ, სიყვარული ზღვების წიგნია —
ლურჯი თვალებით ცის მოდარაჯე!

თრთიან რტოეზი

მოლოდინით თრთიან რტოეზი,
თვალეებს იფშენებენ მარტის უბეში.
ყველა სიყვარულს ქვაზე ვტოვებდი
და ვბრუნდებოდი სიჭაბუკეში.

თითქოს ჩამომხსნეს მიმე ზარები,
მაინც ცოდვილ გვამს ძლივსლა მივათრევე.
როგორც ნიშანი წვის და ნამების,
ცარიელ სულში კრთება სინათლე...

და როგორც მუხა — კუშტი და მკაცრი,
ტანის სიმაგრეს მიწაში მაღავს,
შენში ვმაღავდი მთლიანს და ნაწილს,
ჩემთვისაც უცხო სიცოცხლის ძალას!

სიჭაბუკისგან ათასჯერ დახსნილს
მრჩება ლექსები — სულის სამხილი.
მე უკვე ვიცი: რად მიყვარს კაცი,
ან, უფრო სწორად, კაცის სახელი!

მე უკვე ვიცი: ვნების მიღვეით
სული ლაჟვარდებს ვით ვუკელაპტრო
და დღე და ღამე — ცოდვის წყვილები —
მზის სხივით როგორ გავაფერადო...

ქველი ლექსები

ქველი ლექსები ნუხელ დავხიე,
ტკივილით, დარდით, გაალმასებით...
სული მღელვარი, წრფელი და მღვრიე
და ნამნამებზე ცრემლის ხაზები

ველარ მიშლიდნენ უნებურ ხარხარს,
ვერ მაოკებდა ქარის სიმშვიდეც...
ბანრებად ქსოვდნენ ჩემს ნერვებს გამხმარს,
მერე სამველად ჩამომიშლიდნენ...

დრო, თავისთავად, ყველაფერს ხარჯავს,
დრომ იცის, როგორ უნდა ვუყვარდე.
იმ ლექსებს მოკლედ ვანერდი: „ბარჯა“,
ახლა რა ვუყო ელდას ნუხანდელს?

მწვანე აენთო უკვე სხვა მითებს
და ველოდები ანი სხვა წვიმებს...
ქველი ლექსები ნუხელ დავფლითე
და ფოთლებივით დავანანილე...

წვიმა გარდნის

ვინ შეეხო ხელით ღრუბელს,
ვინ დანამა სათლით მთები...
ქარში ხროვა მოჰყავს ძუ მგელს,
თელეს თოვლის სათიბები.

ქარში ხროვა მოჰყავს ძუ მგელს,
უკან მოსდევს მორცხვი ხვადი...
ვინ შეეხო ხელით ღრუბელს,
ვინ აზიდა ბორცვი ცამდი?

ზეცას ელვა ჩამოურბენს,
გაზაფხული მოდის ცხადი.
სხვა სიმძიმე ახლავს ღრუბელს —
თოვა წვიმს და წვიმა ბარდნის...

მარტი

ღრუბელი მოდის თემურ ლენგივით,
გაავებული წვიმის მუქარით.
ვინრო ბილიკი — ელვის გეგმილი —
ერთ დროს ნაცნობი და სანუკვარი

შეეფინება ცხრავე ზღვის კალთას,
ცხრა ზღვაც დაშრება (თუ დევს სწადია).
შენ უნყი, ღმერთო: სანამდე გასტანს
სული, რომელიც ძლივსლა ანთია.

უკვე ვიხილე: კუნაპეტ დღეში
ზამთარი თოვლის თეთრი ხურვეებით
როგორ ცხოვრობდა გაძარცვულ ტყეში —
სავსე ფიფქებით და ბედურებით...

მაგრამ გათავდა ზამთრის თამაში,
თეთრ აბრეშუმებს გამოჰფენს მარტი
და გაზაფხული ჩემს ფანჯარაში
გზაარეული კაცივით დადის...

გაგაგაპი...

ზღვა ისეთი მშვიდია, მთა ისეთი ნორჩია,
მაღე ამ გაზაფხულებს ელვის ცულით მოჭრიან.

ტიხრებს ისე ვალაგებ ყაყაჩოთა ბრწყინვაში,
თითქოს ვდგავარ დაკარგულ სიყვარულის წინაშე...

ჩამომწკრივდნენ ეტლები — თვალი მზისკენ უჭირავთ,
ზღვა მშვიდი და სათნოა, ცაც ზღვასავით ლურჯია.

ქარმა ვით დაამსხვრიოს ჩემს გვირგვინზე ეკლები,
ერთადერთი დამაკლდა — დავითვალე ნეკნები!

არეული დაისი დღის ცოდვეებით ერთობა,
ალარც სიდარბაისლე, არც მდულარე შენდობა...

ცის სისავსეს შევიგრძნობ დაბადების ალლოთი,
მზის და მთვარის გვეგონე —
შენ ჩვენს სულში სახლობდი.

ვიცი, გესმის ცოდვილთა წრფელი გულის ბაგუნი,
ჩვენ კი — შენი ფეხის ხმა, კარზე ფრთხილი კაკუნნი...

გეგებებით ცხოვრებით, რადგან შენ ხარ ცხოვრება,
სიყვარულით აგვავსო წმინდა სიუცხოვემა.

გეგებებით ლოცვების ჩაუმქრალი ალებით,
წმინდა მეტანიებით, დიდი ფერისცვალებით...

გაზაფხულისკენ

გაზაფხულისკენ წადით, წვიმებო,
ქალწულებრივი ტანის მიქცევით...
ფიფქებო — თეთრად მოციმციმენო —
წვიმის წვეთებად გადაიქცევით,

ან ჩაგიყოლებთ ეგ სიფარფატე
დასიზმრებული სივრცის ნიაღში,
ან მარტი ისე გაგაფერადებთ,
მერე დაგფანტავთ ქარშიც, ნიაფშიც
და გაშლის ფერად-ფერად ნაბადებს
ზღვა სიყვარულის ორომტრიალში...

გაზაფხულისკენ წადით, წვიმებო,
და ზაფხულამდე სულს თუ მიატანთ,
აანკრიალეთ სველი სიმები
ყველა მდელოსთან, ყველა მყინვართან...
მოითარეშეთ სივრცე, წვიმებო,
და დაიჩოქეთ ადამიანთან...

გაზაფხულისკენ წადით, წვიმებო,
და ზაფხულამდე სულს თუ მიატანთ,
აანკრიალეთ სველი სიმები
ყველა მდელოსთან, ყველა მყინვართან...
მოითარეშეთ სივრცე, წვიმებო,
და დაიჩოქეთ ადამიანთან...

წრიდან ვუმზერდი

წრიდან ვუმზერდი სანუკვარ წერტილს
ამოუცნობი ვნების ისრებით...
ბაბუნაწვერას სინაზით ვწერდი
და ვერთობოდი ცრუ დამიზნებით.

მეკარგებოდა სიზმარში ჟრჟოლვა,
ქალაქს რჩებოდა სიზმრის ნარჩენი.
მთვარე მიმზერდა, როგორც ბოჩოლა —
უიმედობის ცრუ განაჩენი!..

და გრილდებოდა ზეციურ ნამით
ბალიში ნაზი და ურბილესი,
აბობოქრებულ ღამის ცუნამით
ჩვენ ვიღვიძებდით სინამდვილეში...

ვბრუნავდი წრეზე, ვზომავდი მანძილს
და ის წერტილი თითქოს დამშორდა.
ვინ შემოალებს ჩემს ჭიშკარს ანი
თვალთა ტბორების ამოსაშრობად?..

ნოდარ წვერიკმაზაშვილი

გალოველი

ყველა სვრეტიდან ჟონავს ჟამი — შხამი, მზარავი; იმად თუ განდგა, მალა ცაში ჩადგა კარავი, დარდ-მწუხარების დააყენა კორიანტელი, ცრემლად აქცია წვიმაცა და თოვლის ფანტელიც... არ უგლოვია სიყვარული ასე არავის!

თავს მანდ მიხედავ

— სააქაოში სიმშვიდე; ახალწვეულმა ვინაც კი ვნახე ახლობელი თუ შორეული, სალსალამათი და მხნეა ყველა; ჩვენი გულისთვის ძალიანაც ნუ დამწუხრებთ, მანდ თავს მიხედეთ, წააშველეთ ერთმანეთს ხელი! — საიქიოდან ხმა მანვდინა მამიდაშვილმა.

გაშინოდათ გადნიერების

ის, რაც არ უნდა მომხდარიყო — მოხდა... და ახლა შინ უცაბედად შემოფრენილ ნამგალასავით ვანყდები კედლებს... სიკვდილი რაა, გეშინოდეთ ბედნიერების!

ამაოდ ღვეპვი

შენთვის დავლაშქრე სათაფლიის ლაბირინთები და ფერხთ წინაშე დაგიხვევე ფერთა სიკეთე, მაგრამ მალამო კაეშნისა ვერ მოვიხელთე, ამაოდ დავშვრი — ჩემთვის სანთლად არ აენთები!

შენ, მე და ღამე

მზის ამოსვლისას დავბადებულვარ, იქნებ ამადაც, „მე და ღამესთან“, და საერთოდ, ყველა ღამესთან გარკვეული შეუთავსებლობა მაქვს... ღამეა ჩემი დილემა! დაიქცოდა ვითომ ქვეყანა, თუნდაც ამ დილით რომ იყო ჩემი?!

რატომ გგონიათ

რატომ გგონიათ, რომ უქმანა ვარ? — გულდაგულ ვზეკავ ცის გამზირს, მთავარს; მზეს ქათიბს ვაცლი, მთვარეს კი — ყავარს, ვარსკვლავებთანაც მაგრა ვახურებ!.. ამ შაბათ-კვირას თიანეთს ავალ, თვალს მიმოვაგლებ ყრმობინდელ ჯავარს, თითო არაყსაც ავუნევ მაგანთ; დედ-მამის სამარხს მოვინახულებ... ტყუილად გგონიათ, რომ უქმანა ვარ!

უფროსკლასელის გახსენება

ფიქრს თუ შორამდე გაყვები, ვილას არ გადაეყრები... ამ ჯერზე, ღ ი ა ნ ა მახსენდება, გ ო ჯ ი ა შ ვ ი ლ ი, ჩვენი სკოლის უფროსკლასელი ლამაზმანი, ამ სამოციოდ წლის უწინ ო ქ რ ო მ ა ქ ა ვ ა რ ი ა ნ ზ ე უსასოოდ შეყვარებული... ორთავე კარგა ხნის მკვდარი — თამრიკო მიყვება, მარაული.

შორული სიყვარულის გააქვება

„სევდის ბაღს შეველ შენაღონები“. ბესიკი

ამასწინებზე სევდის ბაღში ხეტილისას, ჟანგიან დანას მოვკარ თვალი სურო-ჯაგნარში; აბესალომის ხომ არაა? — მყის გამეფიქრა... და სიყვარულმა, შორეულმა და მტკივნეულმა, ჟრუანტელივით გამიარა სულსა და ჯანში.

***

თითქოსდა პოეტები ლექსებს ვიგონებდეთ — მტკნარი სიცრუეა! ჩვენ მათ, ბატონებო, სულით ვეზიდებით გაჩენის დღიდან არსთა მოდგმის ნაოცნებ-ნაფიქრალის სანყოფინა!

გაუკვეპლოვავი მყოფი

არ მეყურება შინაგან ხმების, ავეყვი რაღაც უაზრო გზნებას, აღარ მწადიხარ და მაინც გზვდები — ვმონებ დაბანგულ სურვილთა ნებას... და რაც რამ ახლა ჩემს თავსა ხდება — რატომღაც, მხოლოდ მე ვერა ვხვდები!

ჩანახატი ჩაქვვი

ვითმენ უშენობას — უშორესს, დარდიანს; დარშიაც ავ-შავი ფიქრები მბარდნიან! თავს ვირთობ ძუნძულით, ზღვა ლურჯი ლანდია... აგერა კუნძულიც — ღრუბლის გრენლანდია.

შინ შემოხტა კალია

თავს გაზაფხულ-ზაფხულით ამ ერთხელაც მოვირთავ, არ შეგანყენთ ფაფხურით — ლხენითა და გლოვითა. შინ შემოხტა კალია — საიდან რა მოვიდა?! დრო არ გადის, მფრთხალია, მე გავედივარ დროიდან!

ამ უშენობის სენითა

ამ უშენობის სენითა როდემდე უნდა მვნებდეთ?.. გულო, ნუ მისავათდები, თვალო, არ დამიბნელდო! კმარა, რაც ვალამ-ვათიე მიჩერებულმა კარებსა, ვითმენდი გაუთავებლივ გაუთენელსა ხვალესა... ვიცოდე მაინც, სად რა ხარ, ედემის რომელ მხარესა, ჩამოგხედავდი ხანდახან — მოელვარ-მონარნარესა!

ბიზნესტური სიზმარში

ესპანეთს გახლდით სიზმარში — დონ-კისოტს შევხვდი მადრიდთან; ის იყო თავის სანჩოთი, მე — უსუფით და ზადრითა. კარგ საქმეებზე გავრიგდით უფლის შენეენა-მადლითა... დასტურ, ძმობა და კაცობა არ იზომება ადლითა! ქარის წისქვილთან ვილხინეთ, კვლავ შეხვედრები დავთქვითა; მწვადი გწვით ვარსკვლავებზედა, ღვინო ვსვით მთვარის კათხითა; რა დაგიმალოთ, ყველანი იბერიულად დავთვრითა!

თრანის გადასახვევითა

ღულელებს რომ გამოვცდი, მზერა შეცბა, გახვედა — ერთი გოგო იცდიდა თრანის გადასახვევითა... აღარ მკითხავთ: როგორი? — ახდენილი ზმანება, მარგალიტი ობოლი, ხელ-ხელ საგოგმანები!.. და მყის ჟრჟოლა წამედო დახორბლილი ველებს;

ერწოლო ვაჟებო, გულებს როგორ ერევით?! რას არ გადაეყრები შემთხვევათა წყალობით, სული ცას ეხეთქება, ოცნებები გალობენ... კიდევ ერთი კოცონი სამახსოვრო სახეთა. ჰო, რა გოგო იცდიდა თრანის გადასახვევითა!

სიყვარული მომეჩვენა

დარი აირ-დაირია — ვერ დავზვინე მოთიბული, აღარც ფანდურ-შაირი და აღარც ქადა-შოთიპური! ის ჭრელ-ჭრულა ივრის რიყე, ყებოტის ციხიკენ ფრენა, თრობაც შენით — ზღაპარ იყო, სიყვარული მომეჩვენა!

უნებლიე სხსი

„ხიდან ხეზე გადაფრინდა ჩიტი“. ტერენტი გრანელი

მთელის ეშხით ლუის არე-მარე — ყურს ჟღურტული გულისაც კი ესმის!.. და რაფერ არ დავესესხო გრანელს — ხიდან ხეზე გადაფრინდა ლექსი!

მონატრება შემთხვევით

ყოფამ ურცხვად ხელი მიჰყო ჩემს აგდება-დაცინვას — კი იცი, ცოტა არ იყოს, უცნაური კაცი ვარ! არც მახსოვდა, რომ მიყვარდი, მომენატრე შემთხვევით... შენს ხატებას დავყურებ და თუ არ მიწყენ — ვემთხვევი!

ჯავრიან გულზე ნათქვამი

ის ნატვრა ჯავრმა გადაიყოლა; გული იჯერეს ყორნებმა მძორით... მიმძიმს თქმა, მაგრამ ლექსი სიძვაა — მამებელი მავანთა ნდომის... ხალხმრავლობაა მარტოობის ვ ე ს ტ ი ბ ი უ ლ შ ი.

მაიაკოვსკი

ზორბად გაირუსთაველა, ხმა ცის თავანს უწია... მოყმე ვინმე, რუს-ქართველა, Жертва революции!

ქარიანი ღამის რიტმები

ბინად ველი დელისის აიჩემეს ქარებმა... უშფურ სიზმრებს ველი და რული არ მეკარება. ნეტავ შენი ხელები ვის უბეში თებებია?.. ფრთახატულა ფერები აღარ მენახებებია. სულს მოაკლდა სახრავი, გაზაფხული მომინდა, ასი ოქრო, ახლა ვინც ატმის ყვავილს მომიტანს! რომ ამ ბოლმამ, ტიალამ, ველარ გამაბოროტოს, რომ დავცალო ბოლომდე მთვარით სავსე ფიალა... ბინად ველი დელისის აიჩემეს ქარებმა; უშფურ სიზმრებს ველი და რული არ მეკარება.

სვანის ქალავ

თეთრია თეთნულდი, მარა შენს ყელ-ღანვზე უფრო — არა! ბროლის კოშკში, სვანის ქალავ, მაგ მშენებებს რისთვის მალავ? როდემდისინ უნდა ვლახო გზა აქედან მულახამდი — ხან-ხან დამენახე ხოლმე, მთლად ნუ გამზუთუნახავდი!

ნინო ქადაგიძე

დღესასწაულების ზღაპარი

თუ დავაკვირდებით, ყოველი გათენებული დღე სასწაული არ არის? გათენებისას გაიხსნება ცის ცისფერი ფანჯარა, სინათლეს გამოუჩნდება თეთრი ფრთა და აფრიადდება მზის ყვითელი ფარდა. მერე მთელ სამყაროს ეფინება სიტომო და სიყვარული... მაგრამ მე ერთ უცნაურ გოგონაზე მინდა, გიაგობით, რომელიც თავად იგონებდა დღესასწაულებს. სურდა, ყოველი დღე მზიანი, ფერადი და ბრწყინვალე ყოფილიყო. ადამიანები ერთმანეთს საჩუკრებს ჩუქნიდნენ იმ დღეს, ულოცავდნენ, კოცნიდნენ, ეხუტებოდნენ, გემრიელ სადილებსა და ტკბილეულს ამზადებდნენ, ვახშმებსა და სადილებზე იწვევდნენ ერთმანეთს და თან ღია ბარათებს უგზავნიდნენ... ასე წელიწადის ყოველ დღეს ხომ არ ხდება. გოგონა თავად სიხარულით აღნიშნავდა შობა-ახალ წელიწადს, 1 იანვარს — ბავშვთა დღეს დღეს, საკუთარ თუ მეგობრების დაბადების დღეებს, მაგრამ მისთვის ეს სულაც არ იყო საკმარისი. ერთხელაც თქვა — დღესასწაულების მოფიქრებას, აბა, რა უნდა, თუკი თან ისეთ სკოლაში ვსწავლობ, რომლის ახლომხლოც ორსართულიანი ფოსტის შენობაა? ახსენა თუ არა გოგონამ ადამიანებისგან მივიწყებული ეს შენობა, რომელიც საოცრად მონყენილი იდგა, ძველი შენობა მანიწვე მხრებში გასწორდა. აქა-იქ გატეხილი კრამიტის ნითელი სახურავი სწრაფად შეისწორა და ჩამომლილი კედლის ნაღესიც ფეხით შორიხლოს მიყარა, აქაოდა, შემომხედეთ, როგორი კოხტა და კოპნია ფოსტის შენობა ვარო, განა მართლა დავბერდით?! მერე ისე ძლიერად ჩაახველა, სხვენი შემომსხდარი თეთრი მტრედეები ხომ წამოშალა და ლურჯად შედებელი ხის კარზე ამოკანრული წარწერაც — გ + თ = შ — გამოაღვიძა. აბა, მოეშადათ, ჩემო ფრთათეთრო ფოსტალიონებო, მგონი, სულაც არ დაგვიწყნეს ადამიანებმა, აი, ეს ცუცქნა გოგონა, მგონი, რალაცას აპირებსო. ლურჯი კარი ფართოდ გაიღო და მიტოვებული ფოსტის შენობაში ჩვენი ნაზი და ცუცქნა გოგონა შევიდა. შიგნით ისეთი სუნი იდგა: ლურჯი, შავი თუ ნითელი მელნის, ლამაზნახატებიანი ბარათებისა და... ფცხიიი — უი, გოგონამ დააცემინა. დიახ, ალბათ მიხვდით, ცოტა ქალბატონი მტვერი მოკალათებულიყო იატაკზე, ფანჯრის რაფასა თუ თაროებზე. ეს ფოსტის შენობა ხომ დიდი ხნის მიტოვებული იყო ადამიანებისგან. არავინ აღარ წერდა ბარათს ერთმანეთს, შეყვარებულებიც კი. ჰოდა, იმას გეუბნებოდით, რომ გოგონამ დააცემინა — „ფცხიიიი“ — და ნაბრნაირი საფოსტო მარკა თუ ფერად-ფერადი ფურცელი მაგი-

დიდან იატაკზე მიმოიფანტა. გოგონამ ნამოკრიფა ყველაფერი, მაგადა გადაწმინდა, იქვე ფანჯრის რაფაზე მოწყენილ პრანჭია ვარდაც წყალი დაუსხა, გამოაცოცხლა, წვეტიანი კალამი ჯერ ლურჯ, შემდეგ ნითელი თუ შავ მელნის ქილებში ჩაანოდა და შეუდგა ბარათების წერას. ამ დღეს გადაწყვიტა, ბებიების დღე ყოფილიყო და ქვეყანაზე რაც კი ბებიები არსებობენ, ყველასთვის გაეგზავნა ფერადი, ლამაზნახატებიანი მისალოცი ბარათები ტექსტით — „ბებო, გილოცავ ქიშიშიანი ქალების ცხოვრების დღეს!“ — შენი მოსიყვარულე გოგონა. ანდა — „ბებო, გილოცავ მაღალი წნევის უქონლობის დღეს!“ — შენი მოსიყვარულე შვილიშვილი. ან სულაც — „ბებო, გილოცავ ბევრი შოკოლადისა და ჩურჩხლის ჭამის არ დაშლის დღეს!“ — შენი მსუნაგი გოგონა. და ასე შემდეგ და ასე შემდეგ... მისალოცი დღესასწაულებს რა გამოლევს? მხოლოდ ბებოებს კი არა, მზრუნველ დედიკებსაც უგზავნიდა ულამაზეს ღია ბარათებს — „დედიკო, გილოცავ, შენი შვილისთვის თბილად არ ჩაცმის დღეს!“ „დედიკო, გილოცავ ბროკოლისა და სტაფილოს წვნიანის არ ჭამის დღეს!“ „მამიკო, გილოცავ, სამსახურიდან სახლში ადრე მოსვლის დღეს!“ კიდევ — „მამიკო, გილოცავ შენი პატარა შვილიკოსთვის ლეკვის ყიდვის დღეს!“ „მასწავლებლებო, გილოცავთ მოსწავლის შექების დღეს!“ „ექიმებო, გილოცავთ კლინიკებში ავადმყოფების არ ყოლის დღეს!“ „მეგობრებო, გილოცავთ საიდუმლოს გამხელისა და სათამაშოს თხოვების დღეს!“ „გილოცავთ ყოველდღე ბაბუსთან სვერში სეირნობის დღეს!“ გულმოდგინედ წერდა და წერდა გოგონა ახალ-ახალ ღია ბარათებს. გასუქდა, გაიბერა ჟანგიანი საფოსტო ყუთი, ვეღარ იტევდა წერილებსა და კეთილ სურვილებს, მტრედეები დაულალავად ურიგებდნენ ადამიანებს და ახარებდნენ — „შეყვარებულებო, გილოცავთ ერთმანეთის თვალეში სიხარულის ნაპერკლეების ანთების დღეს, ანდა ერთმანეთზე ზრუნვის, დათმობის, არჩხუბისა და არგაბუტვის დღეებს, ერთმანეთის მონატრებისა თუ ჩახუტების დღეს!“ ფხუკ, ფხუკ, ჩურჩულით გეტყვით და, პირველი კოცნის მისალოცი ბარათებიც კი გაუგზავნა გოგონამ შეყვარებულეებს. ადამიანები ხარობდნენ და აღარ იცოდნენ, რომელ დღესასწაულზე რა მოეშაადებინათ, რა ეჩუქებინათ ერთმანეთისთვის, როგორ გაპრანჭულიყვნენ ან როგორ მოფერებოდნენ ერთმანეთს. მათთან ერთად ხარობდა გოგონაც. ზამთარ-ზაფხულ ფერადი დღეები იდგა: აყვავებული ხეების, დასუფთავებული ქუჩების, აჩუხჩუხებული შადრევნების, მოვლილი მოხუცების, ბედნიერი ბავშვების დღეები.

სულ ცინცხალ-ცინცხალი ამბები წერია ჩვენს ფურცლებზე, ჯერ კიდევ სტამბის სურნელი აგვდის, ჯერ ჩვენი ნაგვიკითხეთ, ძალიან მნიშვნელოვანი წიგნები ვართო. დარბაისელი კლასიკოსი მწერლების წიგნებს ულვაშებში ელიმბოდათ, მაგას დრო გვიჩვენებს, ყმანვილებო! მოკლედ, ბიბლიოთეკაში ერთი დიდი ჟრინამული იდგა. გადიოდა წლები, ქალაქის წიგნები ელექტრონულმა წიგნებმა შეცვალეს, ბავშვებს პლანშეტები თუ ათასი გასართობი გამოუჩნდათ და დაიწყეს ვარდისფერი ბიბლიოთეკა. ისე გულგრილად აუვალ-ჩაუვლიდნენ ხოლმე, ზოგმა ბავშვმა საერთოდაც არ იცოდა, რას ნიშნავდა ბიბლიოთეკა, ან საერთოდ იქ რატომ იდგა თავისი გაკვეთილი წელით. ჩვენს ბიბლიოთეკას მოწყენილობისგან სულ უფრო მეტ ასაკს მისცემდით, ვიდრე სინამდვილეში გახლდათ. ფერადი საღებავი ჩამოსცვივდა, კედლები ალაგ-ალაგ დაეზარა, ქარებმა დაიწყეს ჭურჭრუტანებში ზუზუნი, ალბათ, ფორიანი შალიც იმიტომ შემოიკრა წელზე. თეთრი დარბაზები გაუყვითლდა და ჩაუცვივდა, პრანჭია ყვავილები ჩამოუტყვნა რაფებზე, კიბის საფეხურებმა ჭრილი დაიწყეს, საღებავი შეეძლო მეხუთე საფეხურს პირველ საფეხურზე ჩამოსკუპება, სახსრები ასტივდა. კედელზე ჩამოკიდებული მწერლების სურათებიც დაიმტვერა, თაროები დადუმდნენ და წიგნებიც მიყუჩდნენ. კეთილმა ბიბლიოთეკარმა დიდი სათვალე მორგო და ბავშვების მოლოდინით მანაც მოიწყინა. უფრო მეტსაც გეტყვით, პატარა წრუნუნები დაბინავდნენ სამკითხველო დარბაზში და დღედაღამ იმაზე ბჭობდნენ, რომელი წიგნის დაღრღნა და დაქუცმაცება დაენდოთ. — მოდი, უიუღ ვერნის „80 000 კილომეტრი წყალქვეშ“ შევხარამუნოთ? — გაგიჟდ, სულელი, — გამოეპასუხა მეორე წრუნუნა, — წყალქვეშ ხომ დავსველდებით. აბა, სხვა წიგნის სათაური ნაიკითხე. — ააა, კარგი, კარგი, მაშინ ჯანი როდარის „ჩიპოლინოს თავგადასავალზე“ რა აზრის ხარ? — არა, არა, ეგ ხომ ხახვის ბიჭუნაა, მწარე იქნება და პირიც დაგვეწვება. — ბა-ლა-და-მო-ტე-ხილ ცხვირ-ზე, არ-ნე სვინ-გე-ნი, — დამარცვლით ამოიკითხა შუათანა წრუნუნამ. — აბა, აბა, ცხვირისა და კისრის მოტეხა არ გამაგონოთ, თორემ სოროდან აღარ გამოვიშვებოთ, — დაემუქრა წრუნუნებს დედიკო თავუნა. — მაშ, ჩარლზ დიკენსის „სამოზაო მოთხრობებს“ შევექცეთ. — რა დროს შობაა, ჩერჩეტო შვილი-კო, მაგ მოთხრობებით შობას ჩავიტკბარუნოთ პირი. — მოდი, მაშინ ეს ნახატებიანი წიგნი დავღრღნათ, რაა! — ეგ საღამოს, ჩაისთან, — თავში ჩაუთავა დედა თავუნამ აბეზარ წრუნუნას. — რა ვიპოვეთ, „ჩარლი და შოკოლადის ქარხანა“. აი, ზუსტად საჩვენოა, — აწრუნუნდნენ სიხარულისგან წრუნუნები. — არა, ბავშვებო, არა, ბევრი შოკოლადის ჭამით კბლები გაგიფუჭდებათ, კარიესი გაგიჩნდებათ, — მკაცრად გააფრთხილა დედამ წრუნუნები. — სა-თუ-გუ-რი, ვაჟა-ფშაველა. უი, უი, ეს ისეთი საშიში წიგნია, — ხელიდან გაუვარდა შუათანა თავუნას და პატარას დაეცა ფეხში. — სქელი, მტვრიანი და გაყვითლებული წიგნი რომ დავღრღნათ, რა ანერია? — ამოიხრეს პატარებმა. — ი... ლი... ა... დ დ... ა... — ძლივს ამოიკითხა ნაბოლარა თავუნამ. — მაგ წიგნის დაღრღნა ჯერ თქვენთვის ადრეა, ეგ ძალზედ ეპიკური პოემია, მაგის შინაარსს ვერ გაიგებთ, პატარები ხართ ჯერ! — რას ნიშნავს ძალზედ ეპიკური? — მხრები აიჩჩეს პატარა თავუნები. — აი, ამ ბჭობაში იყვნენ რომ... ერთმა პანია გოგონამ შემოაღო ბიბლიოთეკის ან უკვე გაყვითლებული და ბუზუნა მოხუცი კარი. სკამზე ფეხებშეაგებულმა კეთილთა ბიბლიოთეკარმა მაშინვე მაგიდაზე მიდებულ სამჯერ გამადიდებელ მინებთან სათვალეს დასტაცა ხელი, წრუნუნებისგან შეშინებული სკამს რომ აფარებდა თავს, ისე, უფრო სწორი იქნება, ფეხებს თუ ვიტყვით. ჰოდა, სკამს რომ აფარებდა ფეხებს. მოკლედ, წრუნუნები

